

BÁCSMEGYEI NAPLÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: egész évre 16 kor. félfévre 8 kor,
negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor.
félfévre 10 kor. negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Laptulajdonosok és főszerkesztők:

JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:

Kossuth-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11

Kiadóhivatal:

HEUMANN MÓR könyvkereskedése, Szabadkán.
Telefon sz. 85.

A király lemond.

Hihetetlen hírek szállnak viharszárnnyakon szerteszét a hazában. A magyar nemzet küzdelmeiből támasztják ezeket a híreket. Ki tudja miért? Ki tudja kik?

Emezek azt mondják, hogy a bécsi kamarilla dolgozik; amazok azt hisztelik, hogy elkedvetlenedés az oka annak a ténynek, melyből osztrák és a mai magyar lapok is írják. Rövid a hír; csak ennyiből áll:

A király le fog mondani a trónról és átadja az uralkodást Ferencz Ferdinánd főhercegnek.

Rémhírek, izgató hírek, melyeket kolportálni szabad nem volna. Nem volna pedig szabad első sorban már csak azért sem, hogy igazán alkotmányosan uralkodó királyunk kötelességtudását meg ne gyanusítsuk, de nem volna szabad azért sem, nehogy a hazánkban uralkodó nyugtalanságot fokozzuk oly eszközökkel, melyeknek alkalmazása kiszámíthatatlan eredményekkel járhat.

Kiszámíthatatlanok az eredmények. Kiszámíthatatlanok fölfelé. Bármily különösen hangozzék is ez az állítás, de igaz. Igaz azért, mert ezek a híresztelések épen arra alkalmasak, hogy bizalmatlanságot támaszsanak az uralkodóházban a nemzet iránt. Ez pedig beláthatatlan bonyadalmak szülője lehet csupán.

De kiszámíthatatlanok az eredmények az ugynevezett »lefelé« is. Kiszámíthatatlanok pedig szintén azért, mert a hírekhez fűzött kommentárok épen alkalmasak arra, hogy a nemzetet elidegenítsék az uralkodótól, bizalmatlanságot támaszsanak, melyek a nemzeti szerves működésnek biztosságát hosszú időre kockáztathatják.

De kiszámíthatatlanok az eredmények azért is, mert a nemzet uralkodójának elkedvetlenedését hallva emlegetni akkor, mikor nemzeti jogokért küzd, látva, hogy a lemondás tényével a jogok megvalósításának akadálya szaporodik, ön-maga iránt is kezd bizalmatlankodni. Ez a bizalmatlankodás pedig az öntudat

gyengülésének kezdete. — Ezt a gyengülést pedig csak pusztító viharok árán lehet megakadályozni, de oly pusztító viharok árán, amelyeknek kimenetele ma, az adott hazai és európai viszonyok között bizonytalan.

Ne hiszteljünk tehát, nehogy rémit-sünk. Hiszen ha nem is rémülnénk meg, de a rémülés gondolata mégis életre kelne. A nemzetek lélektanában ez veszedelmet jelenthet csak úgy, mint az egyénekében.

Mi nem hivatkozunk e hír valóságának megokadotalása végett semmire; nem is hisztjük. De a hír terjesztésében rejlő veszedelemre figyelmeztetnünk kellett.

Országgyűlés.

Budapest, július 6.

A mai ülésen Apponyi Albert gróf elnökölt.

Napirend előtt Papp Zoltán szólal föl. Korainak mondja, hogy a miniszterelnök már tudomására hozta a törvényhatóságoknak a kormány kinevezését, hogy a törvényhatóságok támogatását kéri a reá bizott feladatok megvalósítására. Mik ezek a feladatok? Ezt szeretné tudni.

Khuen-Héderváry kijelenti, hogy ő már ki van nevezve s a törvényhatóságok támogatását csak a szentesített törvények végrehajtása végett kérhette.

Ezután Kossuth Ferencz terjeszti elő indítványának megokadotalását. Az indítvány tudvalevőleg a vám- és kereskedelmi szövetségről szóló törvényjavaslatnak az autonom vámtarifától elkülönítésére és külön magyar autonom vámtarifa előterjesztésére szól.

Szükségesnek tartja, hogy közgazdasági kérdésekkel foglalkozik. (Ugy van! balról.) Az ország szegény. Ipara pang. Összejátszanak erre a földrajzi helyzet, az időjárási viszonyok, a tőke kevés volta és a politikai helyzet, hogy sohasem lehet önnállóan egyedül intézkednünk. Összejátszanak erre aszociális állapotok is: a kivándorlás, a szerencsétlen termelési viszonyok s mindez a nép szegénységét idézi elő.

Szólok csak a maga nevében beszél, mert nem vezére, csak közkatonája immár annak a pártnak, melyhez elvei fűzik. Az önnálló vámterületet szükségesnek tartja. Az 1899. 30. tc. rendelkezéseit ismerteti most. Ez a törvény az önnálló vámterület lehetőségét meg-

adja. A törvény szerint a kereskedelmi szerződések felmondandók.

Megköveteli továbbá ez a törvény, hogy a külállamokkal való tárgyalás megkezdése előtt az autonóm vámtarifa meglegyen.

Nem hiszi, hogy egy Bánffy-Bádeni-szerű szerződést még egyszer meg akarnának ismételni. Mig tehát Magyarországon esetleg meg lesz szavazva az a vámtarifa, addig Ausztria nem is tárgyalta majdan még azt. Fenyeget tehát egy vámtarifa ex lex.

Ez viszi szólót arra, hogy indítványát beadta. Nem kívánja most tárgyalatni; azt akarja, hogy ez indítvány úgy álljon itt, mint a hullámok közé vetett horgony, mint ama habok közé vetett horgony, melynek árja az állam hajóját mossa. Hogy ha majd a hullámszél erősebb lesz, akkor szükség esetén be lehessen akasztani az állam hajóját ebbe a horgonyba. (Helyeslés a szélsőbaloldalon és éljenzés a jobboldalon.)

Khuen Héderváry miniszterelnök: Egyetért Kossuth alaptézisével, hogy a közgazdasági kérdések vitatása érdeke az országnak. Maga is szeretné sok ügy rendezését. De első sorban a parlamenti rend helyreállítása szükséges.

Apponyi elnök: A kérdés ketté oszlik. Először az a kérdés: akarja-e tárgyalni a Ház az indítványt? (Általános helyeslés.) Ugy látszik, hogy igen, tehát határozatként kimondom.

Ugron Gábor: Bocsánat, én nem akarom tárgyalatni.

Apponyi elnök: Akik tárgyalatni akarják álljanak fel. (A túlyomó többség a jobb- és baloldalon feláll.) Kimondom tehát most a határozatot, hogy a Ház Kossuth Ferencz indítványát elfogadja tárgyalásra s a tárgyalás idejét később fogja meghatározni.

Most következett a miniszterelnök programja miatt megindult vitának folytatása Szónoknak Lengyel Zoltán ugrott be azzal a kimondott tendenciával, hogy az ülést kibeszélje.

A haldokló pápa.

Az a rémhír járja be, most már pozitív alakban a világot, hogy ő szent-sége haldoklik. Budapestre erre vonatkozólag az éjszaka folyamán a mai lapok híreinek kiegészítéseképpen a következő táviratok érkeztek:

Róma, július 5.

A Messagero jelenti: Délután Legaino de

Azevodo majordomusnak és Bisleti főkamrásmesternek az a szomorú feladat jutott osztályrészükül, hogy a szent-atyát állapotuk komoly voltáról kellett, hogy felvilágosítsák. Erre ő szentsége azt kívánta, hogy adják fel neki az utolsó kenetet. Említett lap szerint dr. Lapponi és Mazzóni tanár felszólíttatván kijelentették, hogy ő szentsége minden pillanatban elhunynak, ha a tüdőkongeszció növekedik. Ellenkező esetben élhet még néhány napig. Az »Italia« valószínűtlennek tartja, hogy Rampolla bíborost válassza meg a konkláve pápának XIII. Leó elhalálása esetére. Említett lap azt véli, hogy Serafino Vannutelli, Gotti, Svampa és Sarto bíborosok tekinthetők jelölteknek. A konkláveben az olasz bíborosok között Oreglia, a külföldiek között Mathieu, Sancha vagy Lezot fog elnökölni.

Róma, július 5.

A Stefani-ügynökség jelenti: A halotti szentségek már jelentett feladására msgr. Tiferri ünnepies menetben vonult a pápához melyben a vatikáni méltóságok és a bíborosok égő viaszgyertyákat vittek. A Szent Pál-kápolnából indultak ki és a Sala Ducale és a loggiákon át vonultak a pápa betegágyához. A pápa, aki maga óhajtott a halotti szentség felvételét, azt megindultan és buzgón vette fel. Ezután engesztelő imádság következett. A jelenlevők közül többen sirtak. Délután 4 órakor a szentatya msgr. Mazzolininak hosszú levelet mondott tollba.

Róma, július 5.

Este 9 órakor a pápa ünnepiesen felvette az urvacsorát. Igen tisztán hallották, midőn a pápa érthető, de nagyon gyenge hangon a szavakat mondotta: Mea culpa! A bíborosok ezután sorban elléptek a pápa előtt és kezét csókoltak neki. A bíborosok egyike a pápához fordulva, azt mondta:

— Imáink meg fognak menteni, szentatya.

Báró Vojnits István körútja.

— Saját tudósítónktól. —

A topolyai szocialisták tegnap megakadályozták programbeszédének elmondásában báró Vojnits Istvánt a verbászi választókerület szabadelvű párti jelöltjét, akiért roglaticzai birtokára vagy 50 kocsi, körülbelül 400—500 választóval ment, hogy bekísérje a diadalkapukkal díszített Topolyára, s meghallgassák programbeszédét.

Báró Vojnits István tegnap délelőtt szándékozott programbeszédet tartani topolyai választói előtt a község háza udvarán, de a szocialisták, a kiknek zöme természetesen választóképeséssel nem bír, annyira megtöltötték már a kora reggeli órákban az udvart, hogy a szabadelvű választó polgárság közül senkisem juthatott be a kapukon. A szocialistákat Grossmann Miksa a fővárosi szocialisták egyik vezére, a kit a párt a verbászi kerület képviselőjelöltjéül léptetett fel tüzelte fel annyira, hogy ezek semmiképpen sem voltak rávehetőek, hogy a teret átengedjék a népszerű szabadelvű párti jelölt nagyszámú híveinek.

Mikor a Vojnits pártiak látták, hogy a mintegy 4—500 főnyi tömeg mozdulni sem akar helyéről és olyan tüntetéseket akar rendezni, amelyek esetleg komolyabb veszélyek okozói is lehetnek volna, a szolgabíró utján csendőr segélyért folyamodtak, de a rendelkezésre álló két csendőr, a kiknek közben is megvolt hagyva, hogy a tüntetőket

kiméletesen és lehetőleg a fegyverek használása nélkül csendesítse le és oszlassa szét, kevés volt a rend helyreállítására és bár két ember, a kik a tüntetőket izgatták a csendőrök ellen is, a szuronyokkal könnyebben megis sebesítették, a felüzelt nép nem mozdult helyéről.

A szabadelvű párt vezérférfiai ezek után a község háza nagytermében akarták a párt-híveket összegyűjteni, de ez sem sikerült, mert a szocialisták a mint ezen szándékról értesültek, a terem ajtajaihoz nyomultak és benyomva az ajtókat, csakhamar azt is megtöltötték és így a programbeszéd megtartását a tegnapi napra lehetetlenné tették.

A topolyai szolgabírószág táviratilag kért segélyt a környékbeli csendőrszárny parancsnokságoktól és már tegnap este 38 csendőr érkezett a tüntetés színhelyére, köztük a szabadkai csendőrszakasz Fazekas Ferenc őrmester parancsnoksága alatt és így a mai nap folyamán a rend minden valószínűség szerint teljesen helyre lesz állítva.

Szeghegy, július 6.

Báró Vojnits István ma Szeghegyen és Feketehegyen tartotta programbeszédét óriási közönség jelenlétében. A programbeszédet a lelkes éljenzés miatt nagyon sokszor félbe kellett szakítani. Feketehegyről a többi községekbe utazott a képviselő jelölt.

Itt megválasztását föltétlenül bizonyosnak veszik.

A kath. legényegylet közgyűlése.

A szabadkai kath. legényegylet folyó hó 5-én tartotta rendes évi közgyűlését. — Kersch Mihály elnök a megnyitó beszédében röviden visszapillantott az elmúlt év történetére, mint legkimagaslóbb momentumot említette az egyleti háznak részben történt felépítését. — Utána dr. Bóbits József tette meg a jelentését, kiemelve abban, hogy az egylet beléletét tekintve nem látjuk az elmúlt évben azt az élénkséget, mint a korábbi években, aminek az oka éppen abban a körülményben keresendő, hogy az egylet intézőit nagy részben igénybe vette az egyleti ház építésének az ügye, az egylet mindazonáltal megfelelt hármass feladatának, amennyiben a vallásos nevelés céljából az ifjúság résztvett az egyes egyházi körmeneteken, a husvéti és karácsonyi gyónásokban, amelyekhez a lelki gyakorlatokat ft. Hervanek Ödön tartotta, azonkívül hallgatta hetenkint ft. Mairon Jeromos hittani előadásait.

A tanítás céljából Völgyi Péter egyleti pénztáros hetenkint tartott előadásokat a számtanból, továbbá működött az önképzőköri szakosztály, amely időnkint hasznos felolvasásokat rendezett, az egyhangú énekkar pedig minden nyilvános ünnepélyen résztvett. — A társas élet fejlesztése körül az egylet szini előadásokat és tánccal egybekötött házi mulatságokat rendezett. Ugy a társas élet fejlesztése érdekében mint gazdasági szempontból fontos körülményt említi föl a jelentés azt, hogy az egylet megszerezte a borital-eladási jogot, amely mindkét szempontból üdvösnek bizonyult.

Végül mint nagy jelentőségű momentumot emeli ki a jelentés az egyleti nagyterem és összes mellékhelyiségeinek fölépítését, melynek alapkövét Császka György kalocsai érsek úr és az egylet fővédnöke személyesen tette le a hatóságok és egyesületek jelenlétében. Ezt követte a fölépült háznak fölszentelési ünnepélye, mely kapcsola-

tos volt XIII. Leó pápa 25 éves pápai jubileumával és amely ünnepélyen szintén nagyszámú közönség vett részt,

A titkári jelentés azon óhajjal végződik, vajha egy év múlva azt jelenthetné, hogy az egyesület háza teljesen felépült.

Ámde ehhez a nagy közönségnek az ediginél sokkal nagyobb érdeklődése kívántatik meg.

Ezt követte Völgyi Péter pénztáros jelentése a vagyoni állapotot illetőleg, mely azonban nem volt végleges jelentés, miután a házépítő bizottság végleges számadásait, még nem készítette el. — Legfontosabb tárgyát képezte a közgyűlésnek, az egylet nagytermének fölépíthetése céljából felvett 12000 korona kölcsönnek egy hosszú lejáratú törlesztéses kölcsönné való átváltoztatása, melyet a közgyűlés egyhangulag elhatározott. A kölcsön szerződés a nagyszabonyi bankkal fog megkötöttni.

A tisztújítás eredményeképpen titkárrá újból Dr. Bóbits József, pénztárossá Völgyi Péter, orvossá Dr. Schnier György; I. dékáná Krix Lajos lett megválasztva. Néhány kisebb jelentőségű indítvány után a közgyűlés véget ért. Este követte a szokásos házi mulatság, melyen az ifjúságon kívül szép számú közönség vett részt.

H I R E K.

Szabadka, július 6.

— **Személyi-hírek.** Boroviczóny Gyula honvéd huszárezredes a szemle tartás végett tegnap délután Bajára utazott. Távolléte alatt az ezredparancsnokságot Kiss Aladár osztályparancsnok vette át. — Helbing Ferenc vasuti állomás főnök, ma hosszabb szabadságra utazott.

— **Kilépés a függetlenségi pártkörből.** Érdujhelyi Menyhért, zentai alsó városi plébános, a zentai függetlenségi pártnak oszlopos tagja és a függetlenségi kör tiszteletbeli elnöke, a körből kilépett.

— **A tüzér kaszárnya.** A tüzérség itt, a tüzérség ott. Az aradi városházán is néhány hét óta a legnagyobb és legfontosabb »függő ügy« a tüzérkaszárnya. Nagy várakozással néznek a temesvári hadtestparancsnokság válasza elé: lefujnak-e ebben a kaszárnyának, vagy felhívják-e a tárgyalások megkezdésére. Az már bizonyos, — írja egy aradi lap — hogy Szabadka nem az Aradnak szánt tüzérkaszárnyát nyerte el, mert azóta a város már kapott a hadtestparancsnokságtól egy sürgető iratot a válasz megadására. A város mérnöki hivatala — ez az új esemény — ma igen előkelő, hivatalos helyről értesült arról, hogy katonai körökben elhatározott dolog a tüzérkaszárnyának Aradon leendő elhelyezése. Azt már tudjuk hogy a Szegednek szánt tüzérséget Szabadka kapta meg. Hogy Aradnak mit szántak, arra nem vagyunk kíváncsiak.

— **A szabadkai Fehér Kereszt Egylet** f. évi július hó 8-án szerdán d. u. 5 órakor tartja évi közgyűlését a városháza tanácstermében, melyre a tagokat ez uton is meghívja az elnökség.

— **Felfüggesztett községi bíró.** Dr. Nikosevics Kanut zentai főszolgabíró felfüggesztette Szabó Antal moholi községi bírót, aki az ő kedve ellenére szavazott a közgyűlésen. Az eset a következő: A moholi előjáróság azzal a javaslattal járult a közgyűlés elé, szavazza

meg az ujonnan fölállítandó tanyai iskolák költségét. A közgyűlés elvetette a javaslatot, mert e meglevő hat iskola elégséges a tankezesek ellátására és a község amugy is annyira meg van terhelve, hogy 300,000 korona adósságát alig képes törleszteni. A kivándorlás pedig az utóbbi időben Mohol vidékén is terjedt és a közgyűlésnek gondoskodnia kell a közjólét előmozdításáról. Szabó Antal községi bíró a javaslat ellen szolt, de csak akkor, mikor a bácsmegyei közigazgatási bizottság utasította a községet az iskolák létesítésére. A község ugyanis e határozat ellen a belügyminiszterhez intézett fölebbezést és ezen apelláta mellett foglalt álláspontot a bíró is. A zentai főszolgabíró hivatkozva arra, hogy a bírónak a képviselőtestületet nem lett volna szabad befolyásolnia, Szabó Antal ellen elrendelte a fegyelmi vizsgálatot, fölfüggesztette állásától és fizetését egyharmad részben állapította meg. A főszolgabíró szerint az iskolák fölállítását a megyei bizottság szükségesnek tartotta és így a községi bírónak kötelessége lett volna ily értelemben szavazni. Igen ám, csak hogy Mohol község a belügyminiszterhez fölebbezett s így a végleges határozat még ismeretlen. A községi bíró a főszolgabíró határozata ellen, a közgyűléssel együtt, a megyei alispánhoz fölebbezett.

— **Temetés.** Vasárnap délután temették *Olsavszky* Jenőt törvényszékünk kitűnő bíráját a helybeli előkelőbb társadalmi osztályból kikerült nagyszámu gyászoló közönség részvételével. Ott voltak Schmausz Endre főispán, Polgár József dr. elnökkel az élén a törvényszék és járásbírók bírói kara, a helybeli ügyvédek nagyrésze, a törvényszék tisztviselői kara, és az elhunynak igen sok jó barátja és tisztelője. A beszertartást Jeszenovics György szt. Györgyi plébános végezte.

— **Magyar és német ozim.** Egy szabadkai tekintélyes iparossal, Schamburg Gyulával, történt meg a következő tanulságos eset: Schamburg tagja egy kereskedelmi társulatnak, amelynek szabadkai tagjai a temesvári fiók intézethez tartoznak. Egy levelet intézett ezen fiókhoz *magyar czimzéssel*. És a temesvári posta fogta magát és ezt a magyar cimzésű levelet, mint kézbesíthetlent visszaküldte Szabadkára. Schamburg, kit ez az eset boszantott, gondolt egyet s a magyar cimzés helyett németül czimezte levelét. Így már kézbesítette a temesvári posta. A tanulság ebből a következő: *Itthon is sok még a javítani való, hát még Horvátországban.*

— **A pallosi halászat eredménye.** A palicsi halászat bevételei és kiadásai f. évi január hó 9-től június hó 30-ig a következők voltak:

Bevétel	23279	kor	89	fil.
Halászat jutaléka és egyéb költségek	7393	»	60	»
Marad tiszta jövedelem	15885	kor.	19	fil.

Eladatott összesen 352 mm. és 78 kiló hal. Észertint kilátás van arra, hogy az év végeig a jövedelem jóval meghaladja a 30000 koronát.

— **Az 1904 évi költségvetés.** A város jövő évi költségvetési munkálatain serényen dolgozik a számvevőség. Amint értesülünk a költségvetési munkálat néhány nap alatt már teljesen el is készül.

— **A temetők új szabályrendelete.** Dr. Bíró Károly polgármester abból kifolyólag, hogy a temetőcsöszök ellen több rendbeli

panasz érkezett, hogy ezek a temetők legeltetési jogát és egyéb hozadékait tulajdonuknak tekintik, továbbá mert a temetők sövényzete és bejáratai oly rossz állapotban vannak, hogy a falopás napirenden van, megkereste a tanácsot, hogy mivel a városi temetőknek nincs rendtartása, láttassanak el szabályrendeletileg rendtartással és egyben arra nézve is történjék intézkedés, hogy a keresztfakkal való bánásmód szabályoztassék, mert az is megtörténik, hogy a korhadtabb fakereszteket tűzifának eladogatják és ezáltal a kegyeletet sértik.

— **Az iparos tanonoz iskola felügyelő bizottsága.** holnap kedden délután 4 órakor az ipartestület tanácstermében ülést tart.

— **A gazdasági munkás segélypénztár helyi bizottsága** megválasztott, minthogy eddig már 51 rendes 70 rendkívüli összesen: 121 tag van. A törvény szerint a tanács részéről Hegedüs János tanácsnok, Szalay Mátyás főkapitány, Vojnits Ferencz I. aljegyző Dr. Vojnits Dezső, Törley Gyula, Regényi Lajos, Vincze János és Polyakovics János választottak meg. A munkások részéről június 29-én Ifkovics Gábor V. kör, Maczikics Antal V. kör, Gabrics Antal III. kör és Tóth Ferencz IV. kör munkások választottak meg egyhangulag. A gazdák részéről f. hó 5-én megválasztottak egyhangulag a gazdakör jelöltje Szkenderovics Ferencz IV. kör, a függetlenségi kör jelöltje Mukics József idős IV. kör, a katolikus kör jelöltje Sztipics Fábrián V. kör és a pucca casinó jelöltje Pertics Albert V. kör földbirtokosok. A végleges megalakulás és az elnök választás f. hó 19-én fog megtartatni az adóügyi tanácsnok hivatalában, a ki a segély pénztár ügyeinek ideiglenes vezetője.

— **Hányos rendőri laktanya.** Szalay Mátyás főkapitány kérelmet nyújtott be a tanácshoz, hogy az ujonnan rendszeresített III. körű rendőrlaktanya mellé egy megfelelő biztosi lakás építését vagy kibérlését rendelje el.

— **Veszélyes fahíd.** A máv. osztálymérnöksége átirt a városnak, hogy a szabadkabajai vonalon a Horváth tanya melletti 2. sz. órháznál levő fahíd oly rossz állapotban van, hogy közlekedni rajta nem lehet és komolyabb baleset okozója lehet. Kéri tehát a tanácsot, hogy a rozszant faalkotmányt állíttassa helyre.

— **A kórház nyüge.** A belügyminiszter Mamuzsich János helybeli illetőségű földmivest, betegség gyakori színlelése miatt a kórházi szabályrendelet 39 §-a értelmében 3 évre az ország összes kórházaiból kitiltotta.

— **A tűzoltók havi jelentése.** 1903. évi Június hóban 1 kémény, 4 kazal és 2 tető összesen 7 tüzeset volt. Biztosítva volt 142 kor. nem volt biztosítva 51 kor. összesen kárösszeg 193 kor.

— **Baleset fürdés közben.** Mihály Ádám papucsos segéd ma délelőtt megfürdött a palicsi tóban, de a fürdés helyét nem jól választotta meg mert valami éles tárgy fürdés közben a talpába hatolt és azon egész szélességében oly mély sebet vágott, hogy csak nagy nehezen lehetett a vörzést elállítani, mire a városba jött, hol a mentők nyújtották neki az első segélyt.

— **A pallosi halgazdaság** érdekében Lang Simon id. halászati felügyelőnek mindig van valami fontos indítványa, így ujabban azt kéri a tanácstól, hogy a Thurzó villa mellett elterülő kaszálókat és árkokat vártassza el a palicsi tótól, mert ez által el

kerülhetők a napokbani felhőszakadás által okozott kárhoz hasonló bajok, a mikor mintegy 10 métermázsa halat vitt ki az áradat és ezáltal mintegy 4—500 frtnyi kár származott, holott az egész munkálat, amellyel ennek elejét lehetne venni, alig kerül 50 frtba.

— **Hamis kártyázás.** Az alispán körrendeletileg egy Izradov Vazul nevű hamis kártyást köröztet, aki több községben hamisan kártyázott s ez által többeket érzékenyen megkárosított. Most ismeretlen helyen tartózkodik.

— **Betöréses lopás.** A városi posta melletti Váli házban levő Pressburger-féle cipészüzletbe ma délben egy ismeretlen tettes — miután az üzlet ajtaját álkulcsossal felnyitotta — behatolt és onnan egy pár lakkcipőt elvitt.

— **Felhívjuk** t. olvasó közönségünk figyelmét Batori (Blaskovics) Mihály helybeli műfestő czégnnek mai számunkhoz mellékelt hirdetésére.

Egy kis darab Zágráb.

Az alább következő levelet kaptuk. Kommentárt nem füzünk hozzá, egyszerűen közöljük úgy, amint kaptuk, szóról-szóra:

Tekintetes Szerkesztőség!

Folyó hó 4-én, szombaton este a helybeli »lenni akarni volt« Koló Mladež tagjai táncmulatságot rendeztek, melyet egymagában Ifkovits Ivandékits János kultur mérnök jelölt ur hívott össze. Mi egy páran a városerdőben sétáltunk és az ottani vendéglőbe egy pohár borra betértünk. Az ifju pánláv óriásokra a magyar beszéd, mint piros posztó hatott s a mulatságot összehívó Ifkovits Ivandékits János a többiektől felbujtva rögtön odajött asztalunkhoz s felszólított bennünket, hogy miután a mulatság zártkörű, meghívónk pedig nincs, hagyjuk ott a táncmulatságot. Később pedig dr. Szudarevics Benedek ügyvéd ur jött oda, ki ugyanezt a felszólítást ismételte a hozzáadással, hogy nekik személyünk ellen kifogásuk nincs, ők csak *elvből* nem hajlandók eltérni, hogy mi ott jelen legyünk. Mi erre azt válaszoltuk, hogy mivel közvendéglőben vagyunk, elvből nem vagyunk hajlandók a távozásra.

A tánczoló közö elegyedni különben sem volt szándékunk, miután azok soraiban a rendőrség által más helyről kitiltott alakok is vettek részt. Dr. Szudarevics Benedek ur erre magából kikelve szólította fel az ügyeletes kapitányt, hogy intézkedjék, de ez, beavatkozásra okot nem látván, megtagadta a közbelépést.

Erre az incidensre mi még jó félóráig asztalunknál maradtunk, majd a vendéglős kértére, ki személyes jó ismerősünk és csakis iránta való tekintetből a vendéglő egy más belső helyiségébe mentünk.

Ez röviden a tényállás. Mire vonatkozólag a következő megjegyzések vannak.

Hogy a Kolo Mladež tagjai között (mert ez a kör, ha alapszabályok nélkül is, de tényleg létezik) igen sok a műveletlen ember, azt rögen tudtuk, de hogy ilyen minden műveltséget nélkülöző eljárásra egy ember, aki ügyvéd kapható legyen azt még ál-munkban sem gondoltuk.

Az illető urak állításai telivér valótlanságot tartalmaznak. Először is mert — mint erről rögtön meggyőződünk — nem csupán meghívottak vettek részt, másodsor, mert a mulatság nem volt zártkörű, mint azt a

rendőr kapitánynak kiadott végzés is bizonyítja. Az egész qualificalatlan eljárásnak indító oka tehát az elv szóban keresendő, melyet az illető ügyvéd ur többször és szándékosan hangoztatott, mi bizonyára nem lehetett más, mint az, hogy a táncmulatságon magyar érzelmű embernek nem volt szabad résztvennie.

Mert a meghívóban a mulatság zártkörű jellegének hangoztatása, mind csak álarc volt a féktelen magyar gyűlölet leleplezésére. Ezt bizonyítja az, hogy a meghívás szóval történt, de azon kikötéssel, hogy bárkit szívesen látnak, csak magyar érzelműt magukkal ne hozzanak.

Felháborító és elszomorító dolog, hogy mennyire vaddá és műveletlenné képes tenni a pánszlavismus a különben intelligenseknek vélt egyéneket. Az illető ügyvéd ur fellépése és viselkedése egy privát asztalnál ülő intelligens egyénekekkel szemben, midőn mellét verve és magából kikelve ordított és dühöngött, megbotránkoztató volt és semmiképen nem illett egy diplomás ügyvédhez.

Felháborító és elszomorító dolog volt, hogy mily gyűlölettel eltelve viselkedtek velünk szemben volt iskola társaink, kikkel évek hosszú során át jártunk együtt itt Szabadkán és Budapesten is. Ami ugyan nem lesz oly érthetetlen, ha tekintetbe vesszük, hogy mily körmönfontással kerítik magukhoz és térítik meg pánszláv elveiknek őket a helybeli pánszláv vezérek, kiknek soraiban kalocsa egyházmegyei papok, tanítók, ügyvédek, orvosok és egyetemi hallgatók vannak.

Már VII., VIII. gymnasista korokban kezdődik a konkoly hintés, folytatódik az érettségi után, mi a legveszedelmesebb időszak, mert az »érett liataltság elszédítve és elkapva attól a kitüntetésétől (?) melylyel körül veszik — nem ismer magára sem! S igen fogékony az ártalmas eszmék befogadására.

»A kikészítési eljárás« azután a Budapesten székelő »Ujvidéki Szerb Körben«, nemcsak befejeződik, de még rosszabb mederbe jut, mert az idősebb egyetemi hallgatók gondoskodnak arról, hogy a fiatalok Budapesten magyar társaságba ne keveredjenek, hanem folyton pánszláv érzelmű horvát, szerb kollégák között lehessenek és lakhassanak.

Magyar lelkiismeretünk szavának akarunk eleget tenni ezen közleménnyel s egyszersmint fel akarjuk hívni a magyar érzelmű közönség és sajtó figyelmét a magyar államoszme eme aknamunkásaira.

Közérdeknek tekintettük ezen ügyet, mert ha privát ügynek tekintettük volna, az elintézés más módját vettük volna ott a helyszínen igénybe. Ép ezért kérjük tek. szerkesztőt, hogy ezen közleményt b. lapjában közléteni sziveskedjék.

Dr. Völgyi János
Kozla András
Gruber Gyula
Tóth István
Oszter Péter.

A zentai kiállítás.

A zentai kiállítás előmunkálatai serényen folynak. A kiállítási terület már színvonalazva van, s a kiállítási bódékat, mint tudositunk írja, már ma hétfőn elkezdik építeni. A kiállítás végrehajtó bizottságának elnöke Tóth Lajos a következő értesítést küldötte szét: A végrehajtó bizottság június hó 30-án tartott ülésén elhatározta, hogy minden hét-

főn és minden csütörtökön délután 6 órakor a központi népiskolában ülést tart, erre a bizottság tagjai egyszer és mindenkorra tisztelettel meghívotnak. Kéri egyuttal a bizottság tagjait legyenek szívesek ezen üléseket szorgalmasan látogatni, miután a megjelent tagok minden kiállítási ügyben végérvényesen határoznak.

A Mezőgazdasági és Iparkiállításról a végrehajtó bizottság falragaszok útján a következő hirdetést teszi közre:

Ő méltósága borsódi és katymári Latino-vits Pál bács-bodrog vármegyei főispán úr védnöksége alatt a Zentai Gazdakör a Zentai Ipartestület közreműködésével a nm. m. kir. földmivelésügyi kereskedelemügyi és pénzügyi Miniszter Urak, Bács-Boorog vármegye és Zenta város közönségének, úgy a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamarának hathatós anyagi támogatása mellett Zentán, 1903. aug. hó 15-től 25-ig tartó Mezőgazdasági és Iparkiállítást rendez. A kiállítás ünnepélyes megnyitása aug. 15-én d. e. 10 órakor történik. A megnyitás napján délután 3 órakor lóverseny. — 1903. aug. 20-án vármegyei szarvasmarhadíjazás. — 1903. augusztus hó 23-án d. e. 9 órakor vármegyei lódíjazás. A kiállításban bemutatott iparcikkek értékesítésére engedélyezett tárgysosjáték sorsjegyeinek darabja 60 fillér. Huzás aug. 25-én. — Előre bejelentett csoportos látogatások kedvezményes utazási jegyeiről, kalauzolásról és esetleges elszállásról gondoskodva van. — Augusztus hó 25-dikén d. u. 3 órakor a kiállítás ünnepélyes bezárása.

Palicsi panaszos levél.

Pallos, július 5.

Tekintetes szerkesztőség!

Bizva igazságszeretetükben és mint idegen nagyon szeretve Palicsot, kérem a tekintetes szerkesztőséget, adjon helyet e néhány sor-nak a Bácsmegeyi Naplóban, hogy így is felhívassam a hatóság figyelmét néhány visszásságra. Tudom azt, hogy a hatóság mindent elkövet a rend meghonosítása végett, de végtére is az ő figyelme is csak akkor terjedhet ki mindenre, ha mindenre felhívjuk.

Palicson az újabb időben a személyzet nem valami mintaszerű egyetértésben él, annak a levét rendszeren a vendégek isszák meg, megczáfolva azt a régi igazságot, hogy inter-dous litigantes tertius gaudet. Mert bizony senki sem örül annak, ha kénytelen végig élvezni a szobalányok, vagy a fürdőház kiszolgáló személyzetének czivakodását.

Itt a harmadik a rövidebbet huzza, nem hogy örülne a két czivakodó között. Ennek az illusztrálására szolgáljon például a következő igazság: Többször megesezt már, hogy meleg fürdőbe jegyet váltottunk, s a fürdőházból szépen visszaküldtek bennünket azzal a vigasztalással, hogy üres fürdőszoba van ugyan, hanem víz az nincs. Tegnap is az történt meg többekkel.

A kételkedők elmentek a tópartjára meggyőződni, hogy nem apadt-e ki a Palics? Hanem bizony az szépen teli volt. Visszajöttek a fürdőházba, s figyelmeztették a személyzetet, hogy hiszen tele van még a Palics, hát nem lehet vízhiány, de mindennek daczára nem volt víz. A személyzet hiába eresztette meg a csapokat nem hullott azokból csak egy csöpp sem.

Nem szeretnék mint panaszos többször kihallgatáson megjelenni, azért ezen az uton

hivom föl gondos hatóságuk figyelmét az anomáliákra, tudva azt, hogy azokon feltétlenül segítve lesz.

Ismételve kérem e néhány sor közlését.

R. K.

SPORT.

Szabadka diadala. Szilberleitner Ferencz tegnap részt vett a prágai nemzetközi tornaversenyeken, amikor is a rudugrásban nyerte az első díjat és a cseh bajnokságot.

Football Tranning. Tegnap, vasárnap délután a Bácska első és második football csapata között tranning matsch volt a zombori kapui football pályán. Az első csapat diadala 2:1 volt. Az első csapat most meghívta Szabadkára a M. A. C. football csapatát, amelylyel, ha a megbízást elfogadja, vasárnap délután fognak megmérkőzni, ugyancsak a zombori kapui versenypályán.

Törvénykezés.

Kalmár Antal dr. új sajtópöre.

A minapi szenzációs királysértési pöre révén sokat emlegett író, dr. Kalmár Antal a Szeged és Vidéke belső munkatársa, néhány hét előtt vezércikket írt a »Független Magyarország« részére. Cikkéért, melynek Királyi esküszegés volt a címe, ismét pörbe fogta a királyi ügyészség. A kitűnő író Szabadkán a vizsgálóbíró már ki is hallgatta Dr. Kalmár kijelentette, hogy csupán közjogi fejtegetésekbe bocsátkozott cikké során, azonban a király személyét bántani nem volt szándéka.

Büntető főtárgyalások.

Vaszilyev Alexa múlt évi november hó 13. bottal megtámadta Krnyajszki Jovity Jószt és ötször úgy rávágott, hogy 20 napig gyógyuló testi sérüléseket ejtett rajta.

Bűnügyét ma tárgyalta a kir. törvényszék büntető tanácsa Kovács Gyula dr. elnöklete alatt, szavazó bírák Fábrián Aladár dr. és Eruszt Gyula dr. voltak.

A vádlott teljes beismerésben van, csupán azzal védekezik, hogy Krnyajszki néhány nappal azelőtt leszurással fenyegette.

A törvényszék vádlottat súlyos testisértés vétségében mondotta ki bűnösnek és 1 havi fogházra, továbbá 1 napra átváltoztatható 20 korona pénzbüntetésre ítélte.

A vádhatóság képviselője az ítéletben megnyugodott; a vádlott és védője dr. Petrovics János ügyvéd azonban annak enyhítése végett felebbezéssel éltek.

Közgazdaság.

Időjárás. (A központi meteorologiai intézet távirati jelentése.) E hó 17-dikére meleg időjárás várható sok helyütt csapadékkal és zivatarokkal.

Néhány szó a növények minőségére befolyást gyakorló körülményekről.

A mezei gazdálkodás fejlődésével és haladásával mindinkább aktuálissá válik a minőségtermelés úgy az a sikeres termelésnek már most is mintegy kulcsát képezi. Mint az ipari ügy a mezőgazdasági termények versenyénél is ez képezi az alapot, ettől tétetik

függővé azok kereslete, e szerint igazodik az árképződés. A minőségre való termelés azonban magában véve még korántsem jövedelmezőleg is megfelelő arányban áll ahhoz.

A minőségre befolyást gyakorló körülmények igen számosak s a sikeres és jövedelmező termeléshez egytől egyig kívánatosak, különben kitűzött célunk nem lesz megvalósítható. Ismeretes dolog az, hogy a minőséget éghajlati és talajviszonyaink s a féleségek ezek szerinti helyes megválasztása, valamint a rendszeres talajmivelés, a vetésforgók okszerű berendezése s különösen a trágyázás nagy mértékben befolyásolják s ezek helyes megválasztásával minden növény minősége jelentékenyen javítható, Éghajlat és talajviszonyaink szerint kell megválasztani a legmegfelelőbb növényfélést, mert pl. a viszonyaink közé teljesen beillő árpa vagy czukorrépa féleség helyes megválasztásával azoknak minőségét már befolyásoltunk s így a félsiker már ezzel is biztosítva van. A vetésforgók, a talajmivelés a trágyázás helyes megválasztása kiváló hatással bírnak a növények minőségének az egyes növények igényeihez való alkalmazkodása feltétlenül szükséges. Különösen a trágyázás az a mely a minőségre a legnagyobb hatást gyakorolja, annak helyes megválasztásával ez leginkább javítható, míg ellenkezőleg jelentékenyen rontható. A mesterseges trágyafélék jelenlegi nagyarányu felhasználása és sokfélesége lehetségessé teszi azonban azt, hogy utóbbi eset elkerülhető legyen s azok okszerű és céltudatos felhasználásával ne csak a növények minősége, hanem mennyisége is fokoztassék.

Állatgészségügyi kimutatás a Bácskában. A múlt héten Bácsmegye következő helyein állapítottak meg ragadós állatbetegségeket: Lépfene: Bácsstopolya 1 u., Ujsóv 2 u., Goszpodince 1 l. Veszétség: Mélykut 1 u., Ujszivác 1 u., Csurog 1 u. Takonykór és bőrféreg: Mosorin 1 t., Temerin 1. u. Stanisich 1 u., Csurog 1 u. Goszpodince 1 u. Ivarszeri hólyagos kiütés: Bácsmadaras 4 u., Bogyán 3 u., Bácsszenttamás 1 u., Óbecse 1 u. Rühkór: Bajmok 2 u. ló, Jankovác 1 u. ló, Rév 4 u. ló, Bácsvaskut 1 u. ló. Dautova 2 u. ló. Bácsszenttamás 5 u. ló, Petrovoshelló 6 u. ló, Bácsfeketehegy 1 u. ló, Bácsmartonos 1 u. ló, Ókanizsa 1 u. ló. Sertésorbáncz: Bácsdoroshelló 3 u., Gombos 2 u., Óbecse 1 u. Sertésvész: Bácsbrestovác 1 u. Bácsalmás 1 u., Jankovác 1 u., Mateovics 1 m., Katymár 2 u., Mélykut 1 u, Bátmonostor 1 u., Szántova 1 u., Déronya 3 u., Bácskula 1 u., Veprovác 6 u., Bácskubin 1 u., Gajdobra 1., Paraga 1 u., Szilbás 1 u., Wekerlofalva 7 u., Bácsszenttamás 1 t., Petrovoshelló 2 u., Káty 1 u., Titel 2 u. Szeghegy 1 u., Járek 1 u., O-futtak 1 u., Ókér 1 u., Ósoóv 2 u., Ujsóv 1 u, Csurog 2. u, Zsablya 1 u., Zenta 3 u; Szabadka: veszétség 1 u., sertésvész 1 u. Zombor: sertésvész 5 u.

— **Selyemszalaggyár részvénytársaság Kulán.** A Berkovics Rezső tulajdonát képező selyemszalaggyár Kulán átalakult részvénytársasággá és ki fog bővülni. A részvénytársaság létrejötté Bécsben élő hazánk fia, Löbl Mátyás ur közbenjárása folytán egyelőre egy millió korona alaptőkével biztosítva van. A részvényesek a következők: a Wiesenburg cég, Löbl Károly (Torzsa), Berkovits Rezső és Löbl Mátyás. A vonatkozó kérvényt már beadták a kereskedelmi miniszternél.

Gabonatözsde.

Budapesti gabonatözsde.

Jó kínálat és mérsékelt vételkedv mellett ma 20.000 mm. buza kelt el szilárd tartott áron.

A többi termények változatlanul zárultak. A határidő-üzlet a Neue Freie Presse hozott cikkére, melyben egy exportével jósol és azon hírekre, hogy Bácskában nagy eső volt, szilárdult és áremmeléssel zárult.

	Kezdeté	Változás
Buza májusra	—	—
Buza okt.-re	717	720—718
Buza ápr. 1904	742	745—749
Rozs	—	—
Rozs okt.-re	609	608—607
Rozs	—	—
Zab májusra	—	—
Zab	—	—
Zab okt.-re	532	534—532
Tengeri májusra	—	—
Tengeri júliusra	634	636—635
Tengeri aug.-ra	633	634—632
Tengeri májusra	526	627—626
Repece aug.-ra	11.60	11.60—11.65
Repece	—	—

Helyi gabonaárak.

Élőnk kínálat és hasonló vételkedv mellett forgalomba került ma 800—1000 mtm. buza 6.60—75 koronás árban.

Zabban alig volt kínálat és elkelt 4—500 mtm. 4.80—90 koronás árban.

Tengeriben élőnk kínálat fejlődött és jó minőségről 5.90—6.20 koronáért vásárolták.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE

HIRDETÉSEK.

2700 sz./adó 1903.

Hirdetmény.

A házosztály és házbéradó az 1883. évi XLIV. t. cz. 11. §-ának rendelkezése szerint 1903. évre kivettetőn, a kivétési lajstromok a most érintett törvény 16-ik § a értelmében *folyó évi július hó 4-től július hó 11-ig* bezárólag vagyis 8 napra a városi adóhivatalban közszemlére kitétetnek.

Felhivatnak az illető adókötelezettek, hogy ebbeli adójukat tekintsék meg, és akik a kivetésben meg nem nyugszanak, az ellen írásbeli felszólamlásaikat 15 nap alatt a városi adóhivatalnál adják be, és pedig azon adózók, akik a kérdésben forgó adónemmel már múlt évben megróva voltak, a lajstrom kitételének napjától, azok pedig, kik ezen adóval a folyó évben első ízben rovattak meg, adótartozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzésétől számítandó 15 nap alatt. Megjegyztetik, hogy az elkésetten beadott felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak. Szabadkán, 1903. évi július hó 3-án.

Városi adóhivatal.

Pályázat.

Szabadka sz. kir. város polgári községi iskolaszéke elhalálozás s illetve az eszközendő szabályszerű előléptetés következtében egy belterületi másodosztályu javadalmazással (1000 korona törzsfizetéssel, 240 korona lakbérrel és 100 korona ötvenkinti korpótlékkal) nemkülönb az ennek betöltése által esetleg üresedésbe kerülő egy külterületi 900 korona évi fizetéssel, 100 korona ötven-

könti korpótlékkal, lakással, 84 korona szerelvény-, írószer-, fűtési- és tisztogatás átalánnyal és 1/2 láncc föld haszonélvezetével kapcsolatos tanító állásra — 1903. évi július hó 31-ig terjedő határidővel — ezennel pályázatot hirdet.

Csak okleveles folyamodók vétetnek figyelembe. A kellően fölszerelt kérvények a fentebbi határnapig alulírottához küldendők.

Kelt Szabadkán, az iskolaszékeknek 1903. évi július hó 2-án tartott rendes havi ülésében.

Varga Károly s. k. iskolaszéki elnök.

Magyar Királyi Állami Ménesparancsnokság Mezőhegyesen
620 ikt. szám. sgdt.

Lóárverési hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménesintézetben kiselejtezett lóanyag folyó évi július hó 21 és 22-én árverés útján a helyszínén eladásra kerül és pedig:

- 102 darab 3 éves herélt
- 25 „ anyakancza
- 16 „ 4 éves kancza
- 15 „ fiatalabb kancza
- 33 „ különböző koru használati nyerges és igásló
- 36 darab kiselejtezett igás és különböző koru ló a helybeli ménesbirtokból.

Az árverés kezdete naponta reggel 9 órakor: Az árverési feltételek a helyszínen fognak a közönségnek tudomására hozatni.

Mezőhegyesen, 1903 év június hó 30-án.

Magyar királyi állami ménesparancsnokság.

Olvasd! Olvasd!

ENGL ADOLF

varrógép-kerékpárraktára és házi sürgöny (villamos osengetyű) installáló intézete.

Szabadkán, Kossuth-utca

a „Pest szállodá“-nak és dohány nagytözsdenek átellenében.

elsőrendű **varrógépeit** — részletfizetésre is, és a **continenst legjobb kerékpárját**, a „Styria“-t, a melynek főképviseelője, egyszersmind Szabadka és a megye nagyobb területére.

Különösen felhívja a hölgyközönség figyelmét **műhímzőgépeire**, a melyekkel bármilyen komplikált mintaju hímzést **művésziesen** lehet előállítani.

Minták és gépek **bármikor** megtekinthetők és szaktanítás **INGYEN.**

Bevezet házi sürgönyöket (villamos osengőket és elfogad mindennemű e szakba vágó valamint bármilyen gépjavitást, lelkiismeretesen, pontosan és olcsón.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Kladek Kázmér

diszszoba festő és mázoló Szabadkán
Bercsényi-utca, 669. szám.

Elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat, a legkényesebb izlésű szobák, vendéglők és termek festészetét — enyv, olaj, vagy tempera kivitelben

jutányos árak mellett.

Nagy partie tételek vásárlása fövetkeztében az alanti árúcikket a következő **mélyen leszállított áron** árúsítjuk:

Kitünően mosható zephirek	45 kr. helyett	26 kr
Francia gouvre zephirek (a saison legujabb divatja)	60 » »	33 »
Szines és fehér batistok	55 » »	30—35 »
Liberti és twill selymek (óriási választék)	1 frt 50 » »	65 »
Francia foulard selyem ujdonságok	1 frt 70 » »	85 »

Egyidejűleg értesítjük a n. é. közönséget, hogy mivel túlhalmozott nyári árú készletünk van az összes divat cikket u. m. a legujabb selymeket, zephireket, batistokat és szövet kelméket, a mai naptól kezdődőleg július hó 31-éig, **10%-al olcsóbban** adjuk el.

Tisztelettel

Schulhoff Ignác fia és társa.

**Magyar kölcsön-
könyvtár előfize-
lési ára egy óra
1 korona**

Heumann Mór

könyvkereskedésében

Szabadkán.

Legolesőbb a

Terézia
 levélpapir

szép Ivori színben, **tükör sima felületű,**
kellemes írás. — 50 boriték és 50 le-
vélpapir, diszes dobozban

65 krajczár.

Kapható **Heumann Mór** papirkeres-
kedésében Szabadkán.

SZABADOS SÁNDOR

könyvnyomdája Szabadkán

a Nemzeti Szálloda mellett

olcsó árak és pontos kiszolgálás mellett készít:

diszes gyászlapokat, névjegyeket, árjegyzéket, étlapokat, feltűnő falragaszokat, eljegyzési, esketési és bali meghívókat, izlésesen kiállított levélpapir és boriték címnyomatokat, ügyvédi és hivatali nyomtatványokat, üzleti körleveleket, műveket és táblázatokat, havi és folyóiratokat, szalag-aranynyomást, reklamkártyákat stb.

